

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI

Delegatura w Lublinie

LLU – 4114-08-04/2013

I/13/016

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI

Delegatura w Lublinie

ul. Okopowa 7, 20-022 Lublin

T +48 81 461 31 20, F +48 81 461 31 11

llu@nik.gov.pl

Adres korespondencyjny: Skr. poczt. P-112, 20-001 Lublin 1

I. Dane identyfikacyjne kontroli

Numer i tytuł kontroli	I/13/016 – Organizacja i funkcjonowanie punktów przedszkolnych i zespołów wychowania przedszkolnego w województwie lubelskim.
Jednostka przeprowadzająca kontrolę	Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Lublinie
Kontroler	Marek Raczkowski, specjalista kontroli państwowej, upoważnienie do kontroli nr 87545 z dnia 7 listopada 2013 r. (dowód: akta kontroli tom I, str. 1-2)
Jednostka kontrolowana	Punkt przedszkolny (dalej <i>Punkt</i> lub <i>Placówka</i>) przy Szkole Podstawowej im. M. Konopnickiej w Misiach (dalej <i>Szkoła</i> lub <i>SP</i>), Misie 118, 21-560 Międzyrzec Podlaski.
Kierownik jednostki kontrolowanej	Elżbieta Siłuch – dyrektor Szkoły. (dowód: akta kontroli tom I, str. 3-4)

II. Ocena kontrolowanej działalności

Ocena ogólna

Uzasadnienie
oceny ogólnej

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie¹ działalność skontrolowanej jednostki w latach szkolnych 2010/2011 - 2012/2013 w zbadanym zakresie.

Punkt działał zgodnie z przepisami rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 31 sierpnia 2010 r. w sprawie rodzajów innych form wychowania przedszkolnego, warunków tworzenia i organizowania tych form oraz sposobu ich działania²: funkcjonował zgodnie z organizacją ustaloną przez Gminę Międzyrzec Podlaski, zapewniał bezpieczne i higieniczne warunki pobytu dzieci oraz wyposażenie w sprzęt i pomoce dydaktyczne niezbędne do realizacji podstawy programowej wychowania przedszkolnego. Nauczyciele posiadali kwalifikacje wymagane od nauczycieli przedszkoli oraz realizowali program wychowania przedszkolnego.

III. Opis ustalonego stanu faktycznego

1. Spełnianie warunków lokalowych.

Opis stanu
faktycznego

1. Punkt funkcjonował w latach szkolnych 2010/2011 - 2011/2012 jako jeden oddział, a w roku szkolnym 2012/2013 obejmował dwa oddziały.

Lokale, w których Punkt został zorganizowany, spełniały warunki określone w §3 - §4 rozporządzenia MEN z dnia 27 maja 2009 r.³ oraz rozporządzenia MEN z dnia 31 sierpnia 2010 r.

¹ Najwyższa Izba Kontroli stosuje 3-stopniową skalę ocen: pozytywna, pozytywna mimo stwierdzonych nieprawidłowości, negatywna.

² Dz. U. Nr 161, poz. 1080, ze zm. – rozporządzenie obowiązuje od 1 września 2010 r. Rozporządzenie zwane dalej *rozporządzeniem MEN z dnia 31 sierpnia 2010 r.*

³ Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 27 maja 2009 r. w sprawie rodzajów innych form wychowania przedszkolnego, warunków tworzenia i organizowania tych form oraz sposobu ich działania (Dz. U. Nr 83, poz. 693) – rozporządzenie obowiązywało w okresie 1.09.2009 – 31.08.2010.

Stosownie do §2 tych rozporządzeń, właściwe organy (Komendant Miejski Państwowej Straży Pożarnej w Białej Podlaskiej oraz Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Białej Podlaskiej) wydały, przed utworzeniem pierwszego oraz drugiego oddziału Punktu, pozytywne opinie o zapewnieniu w lokalu, w którym miały być prowadzone zajęcia, bezpiecznych i higienicznych warunków pobytu dzieci.

Dyrektor Szkoły w każdym roku badanego okresu dokonywał kontroli zapewniania bezpiecznych i higienicznych warunków korzystania z obiektów należących do szkoły, w tym bezpiecznych i higienicznych warunków nauki, nie stwierdzając nieprawidłowości⁴.

2. Punkt został wyposażony w sprzęt i pomoce dydaktyczne niezbędne do realizacji podstawy programowej wychowania przedszkolnego⁵. Placówkę wyposażono w szczególności w: sprzęt komputerowy (laptop, drukarka), sprzęt audio-video (telewizor, odtwarzacz DVD, magnetofon z odtwarzaniem plików mp3 i CD), meble (regaly, szafki, stoliki i krzesła) dostosowane do wieku dzieci i posiadające stosowne certyfikaty. Placówkę wyposażono w różnorodny sprzęt, w tym zabawki i pomoce dydaktyczne posiadające odpowiednie atesty lub certyfikaty i spełniające wymagania bezpieczeństwa i higieny. Umożliwiały one prowadzenie urozmaiconych zajęć aklimatyzujących, gier dydaktycznych, zajęć ekologicznych, manualnych i plastycznych, ćwiczeń pamięci, koncentracji uwagi i myślenia, ćwiczeń spostrzegania i wypowiedzania się, w związku z realizacją podstawy programowej wychowania przedszkolnego.

(dowód: akta kontroli tom I, str. 5-21, 44-50)

Ustalone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości.

Ocena częściowa

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie działalność skontrolowanej jednostki w zbadanym obszarze.

2. Przestrzeganie wymogów dotyczących organizacji formy wychowania przedszkolnego.

1. Punkt, któremu nadano nazwę Klub Przedszkolaka „Niedźwiadek”, został utworzony z dniem 1 września 2010 r. Uchwałą nr XLVIII/272/10 Rady Gminy Międzyrzec Podlaski z dnia 31 sierpnia 2010 r. w sprawie organizacji Punktu przedszkolnego przy Szkole Podstawowej im. Marii Konopnickiej w Misiach.

Placówka została zorganizowana w ramach trzyletniego projektu pn. „Szczęśliwa siódemka. Punkty przedszkolne w Gminie Międzyrzec Podlaski”, współfinansowanego z Europejskiego Funduszu Społecznego, w ramach Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki, Priorytetu IX. Rozwój wykształcenia i kompetencji w regionach: Działanie 9.1. Wyrównanie szans edukacyjnych i zapewnienie wysokiej jakości usług edukacyjnych świadczonych w systemie oświaty: Poddziałanie 9.1.1 Zmniejszenie nierówności w stopniu upowszechnienia edukacji przedszkolnej.

W załączniku do Uchwały nr XLVIII/272/10 określono organizację Punktu, która regulowała:

⁴ Obowiązek przeprowadzenia takich kontroli został określony w §3 ust. 1 rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z dnia 31 grudnia 2002 r. w sprawie bezpieczeństwa i higieny w publicznych i niepublicznych szkołach i placówkach (Dz. U. z 2003 r. Nr 6, poz. 69, ze zm.).

⁵ Podstawa programowa wychowania przedszkolnego w badanym okresie była określona w załączniku nr 1 do rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej w sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz kształcenia ogólnego w poszczególnych typach szkół: z dnia 23 grudnia 2008 r. (Dz. U. z 2009 r. Nr 4, poz. 17- uchylone z dniem 1 września 2012 r.) oraz z dnia 27 sierpnia 2012 r. (Dz. U. z 2012 r. poz. 977 – obowiązuje od 1 września 2012 r.).

- nazwę punktu i miejsce jego prowadzenia, cele i zadania, dzienny wymiar godzin zajęć, warunki przyjmowania dzieci, prawa i obowiązki wychowanków, sposób sprawowania opieki nad dziećmi w czasie zajęć, warunki przyprowadzania dzieci na zajęcia i odbierania ich przez rodziców (opiekunów prawnych), zakres zadań pomocy nauczyciela, postanowienia końcowe.

Uchwałą nr XXII/117/2012 Rady Gminy Międzyrzec Podlaski z dnia 29 sierpnia 2012 r. zorganizowano w Punkcie, z dniem 1 września 2012 r., drugą grupę wychowanków.

Analiza dokumentacji Placówki wykazała, że jej działalność była zgodna z organizacją ustaloną przez organ prowadzący. Stwierdzono w szczególności, że:

- do Punktu uczęszczały wyłącznie dzieci z terenu Gminy Międzyrzec Podlaski w wieku od 3 do 5 lat (rozdz. IV ust. 1-2 organizacji Punktu),

- rekrutacja odbywała się w oparciu o zasadę powszechnej dostępności (rozdz. IV ust. 4), liczba chętnych wynosiła w roku szkolnym: 2010/2011 – 26 (22 przyjęto, cztery osoby znalazły się na liście rezerwowej), 2011/2012 – 27 (22 przyjęto, pięć osób znalazło się na liście rezerwowej), 2012/2013 – 39 (22 w I grupie oraz 17 w II grupie, wszystkie dzieci zostały przyjęte),

- w przypadku większej, niż maksymalna liczebność grupy, liczby zgłoszeń, w pierwszej kolejności przyjmowano zgłoszenia dzieci spełniających następujące kryteria: dzieci w wieku 5 lat, którym z mocy prawa należało zapewnić dostęp do edukacji przedszkolnej, ze względu na konieczność przygotowania ich do podjęcia nauki w szkole, dzieci w wieku 3-4 lata z rodzin rolniczych lub takich, w których jedno lub oboje rodziców nie pracowało, ale zadeklarowało podjęcie pracy w przypadku przyjęcia dziecka do Punktu, w tym dzieci matek, które chciały powrócić/wejść na rynek pracy po urodzeniu dziecka i okresie opieki nad nim, dzieci w wieku 3-4 lata z rodzin o niskim statusie materialnym (rozdz. IV ust. 7),

- skreślenie z listy wychowanków następowało na wniosek rodziców (rozdz. V pkt 6), łącznie w latach 2010-2013 skreślono z listy wychowanków troje dzieci,

- osoby, które mogły odbierać dzieci były wskazane przez rodziców/opiekunów prawnych w karcie zgłoszenia dziecka do Punktu (rozdz. VII ust. 1),

- pracę dydaktyczno-wychowawczą i opiekuńczą prowadził nauczyciel, zatrudniony w danym roku szkolnym przez dyrektora Szkoły Podstawowej w Misiach (SP), który był odpowiedzialny za jakość i wyniki tej pracy oraz bezpieczeństwo powierzonych jego opiece dzieci (rozdz. VI ust. 1, rozdz. X ust. 1 oraz rozdz. XII ust. 4),

- w sprawowaniu opieki nad dziećmi w czasie zajęć uczestniczyła osoba zatrudniona przez dyrektora SP w danym roku szkolnym na stanowisku pomocy nauczyciela, pomoc nauczyciela sprawowała także opiekę nad dziećmi przed rozpoczęciem zajęć oraz po ich zakończeniu – do czasu odebrania dzieci z przedszkola przez rodziców (rozdz. VI ust. 2-3 oraz rozdz. XII ust. 4).

Dyrektor SP posiadał upoważnienie Wójta Gminy Międzyrzec Podlaski do:

- zawarcia umów o pracę z dwoma (w latach szkolnych 2010/2011 - 2011/2012) oraz czterema (w roku szkolnym 2012/2013) nauczycielami, których wynagrodzenie było finansowane z Europejskiego Funduszu Społecznego, w ramach wydzielonego w SP budżetu,

- dysponowania budżetem na wynagrodzenia zatrudnionych nauczycieli.

(dowód: akta kontroli tom I, str. 22- 38, 51-53)

2. Stosownie do §12 rozporządzenia MEN z dnia 31 sierpnia 2010 r., przebieg działalności wychowawczo-dydaktycznej z dziećmi w danym roku szkolnym był dokumentowany w dziennikach zajęć, w których wpisywano nazwiska i imiona dzieci, daty i miejsca ich urodzenia, nazwiska i imiona rodziców/opiekunów prawnych i adresy ich zamieszkania W dziennikach tych odnotowywano także obecność dzieci na zajęciach wychowawczo-dydaktycznych, a nauczyciele potwierdzali podpisem przeprowadzenie zajęć wychowawczo-dydaktycznych w danym dniu.

(dowód: akta kontroli tom I, str. 54-58)

3. Programy wychowania przedszkolnego były zgodne z podstawą programową wychowania przedszkolnego. W roku szkolnym 2010/2011 obowiązywał program „Wesołe przedszkole i przyjaciele”, natomiast w latach szkolnych 2011/2012 oraz 2012/2013 program „Razem w przedszkolu”. Programy te były dopuszczone do użytku przez dyrektora Szkoły.

Na podstawie ww. programów opracowywano miesięczny plan pracy (miesięczny rozkład materiału), zawierający następujące pozycje:

- w roku szkolnym 2010/2011: rodzaj aktywności dziecka, przewidywane efekty edukacyjne (podstawowe i rozszerzone), zajęcia ruchowe, realizacja treści podstawy programowej (wg poszczególnych obszarów tej podstawy), uwagi,
- w latach szkolnych 2011/2012 oraz 2012/2013 poszczególne pozycje planów odnosiły się do wielokierunkowej aktywności dzieci: społecznej, przyrodniczej i zdrowotnej, językowej i literackiej, matematycznej, słuchowej, muzycznej, plastycznej i technicznej, gier i zabaw ruchowych.

Analiza zapisów w dziennikach zajęć wykazała, że zatrudnieni w Placówce nauczyciele, stosownie do §8 rozporządzenia MEN z dnia 31 sierpnia 2010 r. oraz rozdziału II ust. 2 organizacji Punktu, w poszczególnych latach szkolnych badanego okresu realizowali przyjęty program wychowania przedszkolnego.

(dowód: akta kontroli tom I, str. 23, 54-55, 59-93)

4. Zakres współpracy z rodzicami obejmował w szczególności obowiązki określone w §10 rozporządzenia MEN z dnia 31 sierpnia 2010 r.

W każdym roku szkolnym organizowano zebrania z rodzicami. Na początku każdego roku szkolnego zapoznawano rodziców z podstawą programową wychowania przedszkolnego, programem edukacyjnym wybranym do realizacji i głównymi zadaniami wychowawczo-dydaktycznym. Na spotkaniu organizowanym w czerwcu dokonywano podsumowania pracy dydaktyczno-wychowawczej oraz przekazywano informację dotyczącą organizacji pracy w następnym roku szkolnym, w zakresie m.in. wyprawki oraz wybranych podręczników. Na zebraniach organizowanych w trakcie roku szkolnego: przedstawiano rodzicom wyniki diagnozy dzieci – wskazówki do rozwijania najsłabszych umiejętności dzieci, dokonywano pedagogizacji rodziców na wybrane tematy, zapoznawano rodziców z funkcjonowaniem systemu oświaty w Polsce, przekazywano informacje na temat postępów rozwojowych dzieci, omawiano przebieg wybranych zajęć. W zebraniach z rodzicami grupy I, w wybranym losowo roku szkolnym 2012/2013, brało udział od 10 do 18 rodziców (45%-82% liczby dzieci).

Analiza dokumentacji Punktu wykazała, że współpraca polegała w szczególności na:

- wspólnym organizowaniu szeregu imprez, np.: ognisko integracyjne, Dzień Chłopca, zabawa andrzejkowa, Dzień Edukacji Narodowej; spotkanie z Mikołajem,

Dzień Babci i Dziadka, bal przebierańców, zabawa choinkowa, Dzień Kobiet, Dzień Wiosny, Dzień Ziemi, wyjazdy do teatru, kina, sal zabaw,

- rozmowach indywidualnych przeprowadzanych w celu lepszego poznania środowiska rodzinnego dziecka oraz ujednolicenia oddziaływań wychowawczych w domu i w przedszkolu,
- prezentowaniu prac plastycznych w formie wystawki,
- pomocy rodzicom w kontaktach z instytucjami współpracującymi z przedszkolem (np. pedagog, poradnia psychologiczno-pedagogiczna),
- pomocy rodzicom w gromadzeniu materiałów potrzebnych do zajęć, uzupełnianiu wyprawki, środków higienicznych i innych według potrzeb,
- występowaniu o zgodę rodziców na: badania logopedyczne, uczestnictwo dzieci w terapii logopedycznej, udział dzieci w zajęciach dodatkowych organizowanych w przedszkolu.

Współpraca była prowadzona w oparciu o sporządzane corocznie plany współpracy.

Wykonując ww. zadania, nauczyciele wypełniali, określony w rozdziale X ust. 2 pkt 6 organizacji Punktu, obowiązek ścisłej współpracy z rodzicami (opiekunami prawnymi) w sprawach wychowania i nauczania dzieci, z uwzględnieniem prawa rodziców do znajomości treści zawartych w programie wychowania przedszkolnego realizowanym w Punkcie oraz uzyskiwania informacji dotyczących dziecka, jego zachowania i rozwoju – poprzez prowadzenie konsultacji i udzielanie porad w zakresie pracy z dziećmi.

(dowód: akta kontroli tom I, str. 26, 54-55, 94-104)

5. Liczba dzieci w grupach była dostosowana do wymogów §6 rozporządzenia MEN z dnia 31 sierpnia 2010 r. (od 3 do 25 dzieci), i wynosiła w roku szkolnym: 2010/2011 – 22, 2011/2012 – 22, 2012/2013 – 22 (I grupa) oraz 17 (II grupa). Liczba dzieci była zgodna z postanowieniami rozdziału IV ust. 3 organizacji Punktu (nie przekraczała 22).

(dowód: akta kontroli tom I, str. 39-43)

6. Zachowano minimalny dzienny wymiar godzin zajęć nauczania, wychowania i opieki oraz minimalny tygodniowy wymiar godzin tych zajęć, określony w §7 rozporządzenia MEN z dnia 31 sierpnia 2010 r. Stosownie do rozdziału III organizacji Placówki, dzienny wymiar obowiązkowych zajęć wynosił pięć godzin (od godz. 8 do 13), a czas pracy nauczycieli wynosił siedem godzin (od 7:30 do 14:30). Zgodnie z rozdziałem IX organizacji Punkt funkcjonował w dni robocze od 1 września do 30 czerwca, za wyjątkiem przerw świątecznych.

(dowód: akta kontroli tom I, str. 23, 26, 105-106)

7. Stosownie do rozdziału III ust. 4 oraz rozdziału XII organizacji Punktu w Placówce realizowano w szczególności, poza godzinami zajęć dydaktycznych, zajęcia dodatkowe z języka angielskiego (dwie godziny dydaktyczne na tydzień), a także zajęcia terapeutyczne (logopedyczne, indywidualne w wymiarze 30 minut na jedno dziecko w tygodniu).

Zgodnie z rozdziałem XII ust. 1 organizacji Punktu Gmina Międzyrzec Podlaski, jako organ prowadzący, zapewniła bezpłatny udział dzieci w zajęciach z zakresu podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz wybranych zajęciach pozalekcyjnych i terapeutycznych.

(dowód: akta kontroli tom I, str. 23, 27, 106)

8. Nauczyciele prowadzący zajęcia, zgodnie z art. 14a ust. 6 ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty⁶, zostali zatrudnieni przez dyrektora SP. Umowy o pracę były zawierane na podstawie art. 10 ustawy z dnia 26 stycznia 1982 r. Karta Nauczyciela⁷.

Nauczyciele posiadali kwalifikacje wymagane od nauczycieli przedszkoli, określone w rozporządzeniu Ministra Edukacji Narodowej z dnia 12 marca 2009 r. w sprawie szczegółowych kwalifikacji wymaganych od nauczycieli oraz określenia szkół i wypadków, w których można zatrudnić nauczycieli niemających wyższego wykształcenia lub ukończonego zakładu kształcenia nauczycieli⁸. Osoby te posiadały orzeczenia lekarskie o braku przeciwwskazań do prowadzenia zajęć, zgodnie z § 11 rozporządzenia MEN z dnia 31 sierpnia 2010 r.

(dowód: akta kontroli tom I, str. 51-54)

9. Nie wystąpiły przypadki, aby w okresie jednego miesiąca uczniowie pięcioletni, objęci obowiązkiem rocznego wychowania przedszkolnego, mieli nieusprawiedliwioną nieobecność na co najmniej 50% obowiązkowych zajęć edukacyjnych w przedszkolu.

(dowód: akta kontroli tom I, str. 54)

Ustalone
nieprawidłowości

W działalności skontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości.

Ocena częściowa

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie działalność skontrolowanej jednostki w zbadanym obszarze.

IV. Pozostałe informacje i pouczenia

Prawo zgłoszenia
zastrzeżeń

Wystąpienie pokontrolne zostało sporządzone w dwóch egzemplarzach; jeden dla kierownika jednostki kontrolowanej, drugi do akt kontroli.

Zgodnie z art. 54 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli⁹ kierownikowi jednostki kontrolowanej przysługuje prawo zgłoszenia na piśmie umotywowanych zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, w terminie 21 dni od dnia jego przekazania. Zastrzeżenia zgłasza się do dyrektora Delegatury NIK w Lublinie.

Lublin, dnia 13 grudnia 2013 r.

Kontroler
Marek Raczkowski
Specjalista kontroli państwowej

Dyrektor
Delegatury Najwyższej Izby Kontroli
w Lublinie
Edward Lis

⁶ Dz. U. z 2004 r. Nr 256, poz. 2572, ze zm.

⁷ Dz. U. z 2006 r. Nr 97, poz. 674, ze zm.

⁸ Dz. U. z 2013 r. poz. 1207.

⁹ Dz. U. z 2012 r. poz. 82, ze zm.